

Návrat syfilidy a kapavky

Probíhá léto, období letních festivalů a pokušení v podobě nechráněného, nezávazného sexu. Je však k němu třeba přistupovat zodpovědně, zdržet se náhodného sexu, případně používat ochranu, neboť hrozí riziko přenosu pohlavních nákaz.

V uplynulém roce bylo na Krajskou hygienickou stanici Moravskoslezského kraje hlášeno celkem 172

pohlavních nákaz. Nejčastějším pohlavním onemocněním byla jako každý rok kapavka s počtem 127 případů onemocnění a syfilis u 42 osob.

V letošním roce Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje k 6.8.2019 zaznamenává již 59 onemocnění kapavkou a 34 nově diagnostikovaných onemocnění syfilis.

Syfilis

Syfilis, příjice nebo-li **lues** je pohlavně přenosnou infekcí způsobenou bakterií *Treponema pallidum*. Hlavním způsobem přenosu je nechráněný pohlavní styk.

Syfilis se může projevat v jednom ze čtyř stádií: primárním, sekundárním, latentním a terciárním a ve vrozené podobě (přenos z nakažené gravidní ženy během těhotenství, či při porodu).

Primární stadium, k nákaze obvykle dochází prostřednictvím přímého pohlavního kontaktu s infekčními lézemi druhé osoby.

Přibližně po 3 až 90 dnech se na místě kontaktu vytvoří kožní léze, takzvaný šankr. Jedná se obvykle o jediný, tvrdý, většinou nebolestivý, nesvědící kožní vřed.

Nejběžnějším místem vzniku lézí u žen je děložní hrdlo, u heterosexuálních mužů penis a u mužů mající sex s muži (MSM) řitní otvor a jeho okolí.

Obrázek 1

Obrázek 2, Primární stádium syfilidy, šankr

Sekundární stádium syfilidy se objevuje přibližně 4 až 10 týdnů po primární infekci a je známé rozličnými způsoby projevu – nejběžnější symptomy onemocnění postihují kůži, sliznice a mizní uzliny. Objevuje se symetricky rozložená, červenorůžová, nesvědící vyrážka na trupu a končetinách, včetně dlaní a plosek nohou.

Všechny tyto léze jsou nositeli bakterií a jsou infekční. *Obrázek 3, Sekundární stádium syfilidy*

Podrobný popis příznaků onemocnění, včetně popisu následných závažných stádií syfilidy, např. gummatózní formy (znetvořující, měkké nádoru podobné útvary) apod. naleznete na tomto odkazu: <http://www.venerologie.cz/onemocneni/syfilis/>

Kapavka

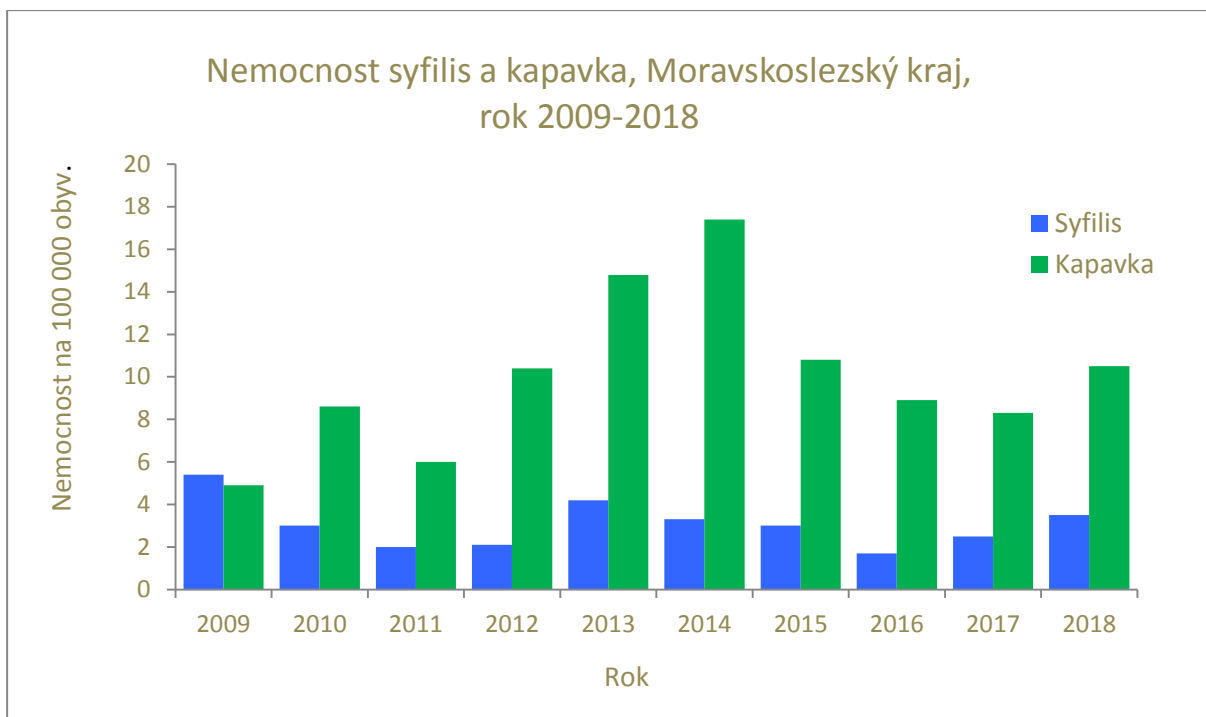
Kapavka, latinsky gonorrhoea, patří mezi nejrozšířenější sexuálně přenosné nemoci na světě.

Způsobuje ji bakterie *Neisseria gonorrhoeae*. Tyto bakterie napadají slizniční povrchy a vzniká hnisavý zánět, projevující se hustým, bělavým výtokem. Nejčastěji je postižena sliznice urogenitálního traktu (močové a pohlavní ústrojí), konečníku, nosohltanu a očních spojivek.

U mužů se kapavka projevuje hustým výtokem z močové trubice a bolestivostí (řezání, pálení) při močení, infekce se může rozšířit na varlata a způsobit neplodnost.

U žen je častý bezpříznakový průběh onemocnění, případně mají velmi mírné potíže. Při klasickém průběhu onemocnění žena trpí vaginálním výtokem, ztíženým močením, či krvácením po pohlavním styku. Postupem času se onemocnění může rozšiřovat do dělohy a vejcovodů a zapříčinit neplodnost.

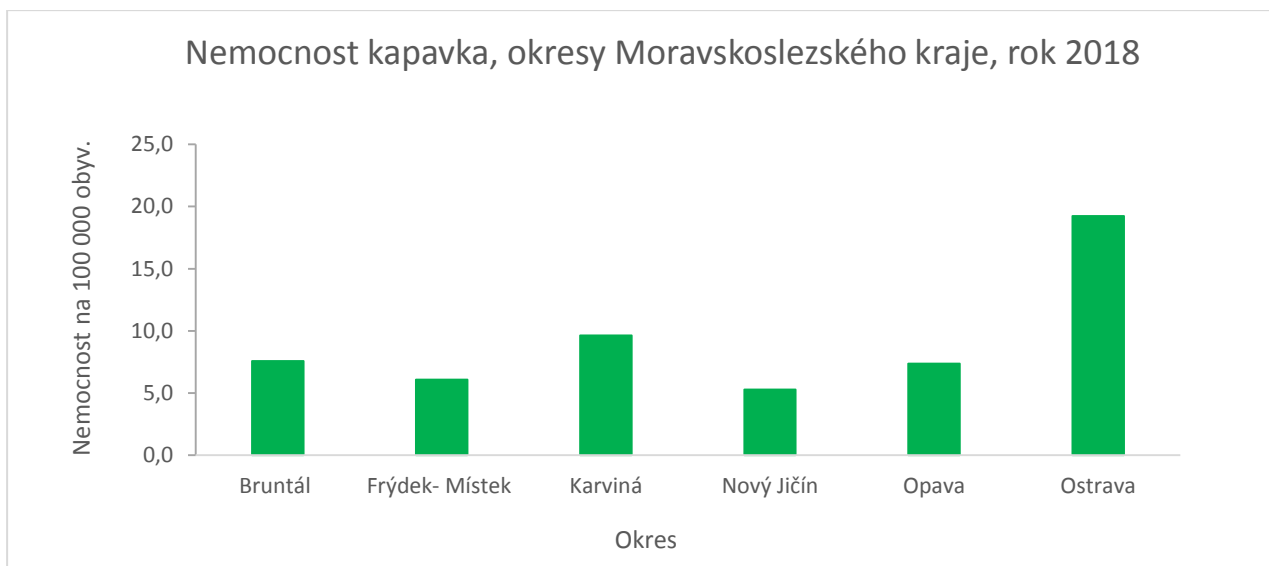
Další formy kapavky, včetně nebezpečné infekce novorozenců naleznete na tomto odkazu: <http://www.venerologie.cz/onemocneni/kapavka/>

Graf 1 Zdroj RPN, 6.8.2019

Graf 2, Zdroj: RPN, 6.8.2019

Graf 3, Zdroj RPN, 6.8.2019

Doporučení:

Vyvarujte se nechráněnému pohlavnímu styku s neznámými osobami.

Nepraktikujte náhodný orální sex.

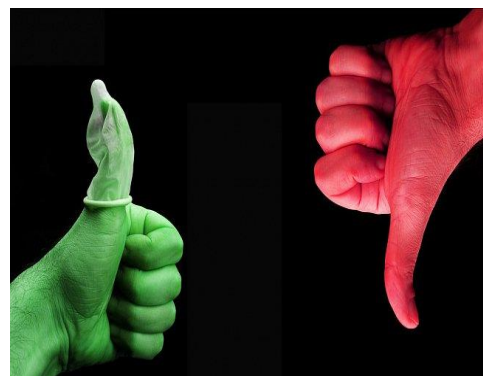
Používejte prezervativy a jiné ochranné prostředky zabraňující přímý styk se sliznicí. Pouhé užívání hormonální antikoncepce nechrání před přenosem pohlavních onemocnění.

Individualizujte si věci osobní hygieny, včetně ručníků.

V případě výše uvedených potíží, navštivte svého registrujícího praktického lékaře, případně gynekologa, či urologa a sdělte jim všechny údaje potřebné ke stanovení diagnózy (rizikové chování apod.).

Dodržujte přísně léčebný režim! Nákaza syfilidou v primárním a sekundárním stádiu patří mezi povinně léčitelná onemocnění.

Pokud jste nakaženi pohlavním onemocněním, nedarujte krev a jiný biologický materiál! Při lékařských výkonech sdělte tuto informaci ošetřujícímu personálu.

Obrázek 4

Zdroje informací:

ISIN, Registr pohlavních nákaz, stav k 31.7.2019

Webový portál Venerologie cit. 5.8.2019, dostupné z:
<http://www.venerologie.cz/onemocneni/kapavka/>

Webový portál, Státní zdravotní ústav, cit. 6.8.2019, dostupné z:
<http://www.szu.cz/narodni-referencni-laborator-diagnostiku-syfilis?highlightWords=syfilis>

Webový portál, Wikipedie, cit 31.7. 2019, dostupné z:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Syfilis>

Webový portál, Zdravotní ústav v Ostravě, cit. 6.8.2019, dostupné z:
<https://zuova.cz/Home/Page/Mikrobiani-obrazy-posevni>

Obrázek č.1. dostupný z: https://t3.aimg.sk/magaziny/dBHxwLjJSXGBAQvh-Hsr7A~Kondomy-kondom-prezervativ.jpg?t=LzcyMHgwL3NtYXJ0&h=yPf9WLjJ-od5OYd_wlOdSw&e=2145916800&v=2

Obrázek č. 2 dostupný z: <https://im.novinky.cz/963/199639-original1-7xe5v.jpg>

Obrázek č. 3 dostupný z: <http://www.venerologie.cz/onemocneni/syfilis/>

Obrázek č. 4 dostupný z: <https://i.iinfo.cz/images/402/rok-prevence-varuje-pred-pohlavnimi-chorobami-1-prev.jpg>